

श्रीभद्रमैत्रेयादयः इति माधवीयधातुवृत्तौ । '—सर्जने' इति कातन्त्रशाकटायनौ । '—माने सर्जने च' इति हेमचन्द्रः । सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककुट्टयतिवत् (207) ज्ञेयानि ।

(1743) “शुष शोषणे” (IV-दिवादि:-1183. सक. अनि. पर.)

शोषक:-षिका, शोषक:-षिका, शुशुक्षक:-क्षिका, शोशुषक:-षिका ; शोष्ठा-ष्टी, शोषयिता-त्री, शुशुक्षिता-त्री, शोशुषिता-त्री ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि दैवादिकतुष्यतिवत् (758) ऊह्यानि । ¹शुष्कः, शुष्कवान्, ²आतपशुष्कः, ³ऊर्ध्वशोषः, ⁴शुष्यति, ⁵शुष्कम्, ⁶शुष्णम्, ⁷शुष्मं, ⁸शुष्म-बर्हिः, ⁹शुषिरम्, इत्यादिकानि रूपाणि अधिकान्येनेति विशेषः ।

(1744) “शूर विक्रान्तौ” (X-चुरादि:-1902. अक. सेट्. आत्म.)

आगर्वीयः, अदन्तश्च ।

‘शूरयेतेति विक्रान्तौ, शूर्यते स्तम्भहिसयोः ॥’ (श्लो. 151) इति देवः । शूरक:-रिका, शुशूरयिषक:-षिका ; शूरयिता-त्री, शुशूरयिषिता-त्री ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि चौरादिककूटयतिवत् (240) ज्ञेयानि । तृचि ^Bशूरयिता ।

(1745) “शूरी हिंसास्तम्भनयोः”

(IV-दिवादि:-1157. सक. सेट्. आत्म.)

‘शूरयेतेति विक्रान्तौ, शूर्यते स्तम्भहिसयोः ॥’ (श्लो. 151) इति देवः ।

1. ‘शुषः कः’ (8-2-51) इति निष्ठातकारस्य ककारः ।
2. ‘सिद्धशुष्कपक्वबन्धैश्च’ (2-1-41) इति सप्तमीसमासः ।
3. ‘ऊर्ध्वं शुचिपूरोः’ (3-4-44) इत्यूर्ध्वं कर्तरि णमुल्प्रत्यये रूपमेवम् । ऊर्ध्वं शुष्यतीत्यर्थः । ‘कषादिषु यथाविध्यनुप्रयोगः’ (3-4-46) इति णमुल्प्रयोजकस्यैव धातोरनुप्रयोगः ।
4. शुष्यतीत्यर्थे औणादिके (द. उ. 3-39) कप्रत्यये रूपमेवम् । शुष्कम्=निर्मासम् ।
5. औणादिकः (द. उ. 5-44) नप्रत्ययः, किञ्च भवति । शुष्णम्=अनुदकम् ।
6. औणादिके (द. उ. 7-30) मन्प्रत्यये रूपमेवम् । शोषयति शुष्यते वा भयादिभिरिति शुष्मम् । ‘शुष्मं तेजसि सूर्ये ना’ इति मेदिनी ।
7. औणादिके (द. उ. 8-26) किरच्प्रत्यये रूपमेवम् । शुषिरम्=शुष्कम् । ‘—ऊह्रं शुषिरं विवरं बिलम्’ इत्यमरः ।

A. ‘प्रबोधकालात् त्रिदशेन्द्रशत्रोः प्रागूर्ध्वशोषं परिशोष्यमाणः ।’ भ.का.11-40

B. ‘द्रष्टृणां कुहकोऽथ शूरयितृभिः स्तुत्योऽसिना वीरयां-चक्रे,.....॥’ धा.का. 3-58